

Samlet bilagsmateriale til Gudenåkomitéens møde 23. juni 2023: oversigt

Nr.	Titel på bilag
1	Gudenåkomitéens studietur til Belgien 2. – 4. maj 2023_ opsummering - fagligt program
2	Forlag til kommunikation om Gudenåens studietur til sociale medier
3	Udkast til program for Gudenåkomitéens studiedag til Christiansborg 27. oktober 2023
4	Referat fra dialogmøde med ml. Gudenåkommunerne, udlejerne med langturskoncessioner og NST
5	Referat fra møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen_27. april 2023
6	Henvendelse om den store rekreative værdi af Naturstyrelsens ejendom Klostermølle v. Mossø
7	Gudenåen i et sejladsperspektiv
8	Eksempler på fartøjer
9	Forsvarsværk mod Gudenåen klar

Bilag 1

Gudenåkomitéens studietur til Belgien 2. – 4. maj 2023: opsummering - fagligt program

Tirsdag d. 2. maj 2023

Dagen bød på 2 oplæg, besøg i Europa-Parlamentet og dialogmøde med MEP Pernille Weiss (C)

Birgitte Karnø Frederiksen fortalte om CDEU og hvordan de kan understøtte Gudenå kommunerne i deres arbejde på bl.a. det grønne område. Kontoret etableret i 2007 i Bruxelles og ejes af Region Midtjylland, de 19 midtjyske kommuner, Aarhus Universitet samt VIA University College. Der er 16 faste medarbejdere (fire i Midtjylland, resten i Bruxelles) + 5 ikke-faste praktikanter/løntilskud. Hver medlemskommune betaler kontingent i forhold til sit indbyggertal.

Kontoret kalder sig ”visionspraktikere” og har bl.a. til formål at omsætte europæiske visioner til midtjysk praksis og hjælpe Midtjylland i konkurrencen om EU’s konkurrenceudsatte midler. Det sker fx ved at validere projektidéer, finde europæiske partnere og give feedback på og - mod betaling - skrivning af EU-ansøgninger. Nogle programmer har 5-10% chance for succes, og her kan CDEU måske hjælpe til.

Birgitte Karnø Frederiksen fortalte om ”European Green Deal” (på dansk: Den Grønne Pagt”) - en af EU’S største grønne opgaver lige nu. En historisk stor pakke af grønne strategier, lovforslag og initiativer, der skal sikre grøn omstilling af Europa herunder Den europæiske klimalov og EU's biodiversitetsstrategi.

Gudenåkomitéens medlemmer kunne godt tænke sig nyhedsbreve relevante for Gudenåkommunerne. CDEU vil se nærmere på denne mulighed. Gudenåkomitéens Sekretariat er indgangen til Gudenåkommunerne til fx fremsendelse af indkaldelser.

Projektmidler ift. miljø, klima og energi i programmerne skal findes i ”LIFE” og ”EUCF”. Erfaringen er, at alle partnere kan stille kompetente medarbejdere, der er frikøbt til opgaven (strategisk prioritering i kommunen). For gudenåkommunerne kunne en projektidé måske indeholde en kombination af biodiversitet og klimatilpasning. CDEU tilbød at kigge på Gudenåkomitéens pejlemærke ”på Tværs med Vilje” for at se, om det tapper ind i noget, der rør sig lige nu.

Slutteligt orienterede Birgitte Karnø Frederiksen om LIFE SIP (Strategic Integrated Project) - et nationalt klimahandlingsprojekt med EU-støtte (60% medfinansiering fra EU) af 8-10 års varighed der har fokus på gennemførelse af DK2020-planer og synergier med Klimaalliancen

Dagens anden oplægsholder, Luisa Samarelli, gav et oplæg om EU's Naturgenopretningsforordningen. Baggrunden for den er den fortsatte nedbrydning af økosystemer og tab af biodiversitet i hele EU. Beskyttelse har vist sig ikke at være nok. De frivillige mål for 2020 EU's biodiversitetsstrategi er ikke opfyldt, - der er derfor behov for en styrket tilgang. Kommissionen vil derfor fremsætte et forslag til juridisk bindende mål for naturgenopretning – naturgenopretningsforordningen.

Naturgenopretningsforordningen vil bidrage til en kontinuerlig, langsigtet og vedvarende genopretning af biodiversitet og modstandsdygtig natur i hele EU land- og havområder gennem genopretning af økosystemer, opnå EU's mål for afbødning og tilpasning af klimaændringer og

opfylde EU's internationale forpligtelser. Inden 2030 vil genopretningsforanstaltninger dække 20 % af EU's land og hav, og inden 2050 er foranstaltninger på plads for ALLE økosystemer med behov for genopretning

Det nuværende svenske formandskab sigter mod at nå frem til en generel indstilling i juni 2023, og Europa-Parlamentet sigter mod at vedtage sin betænkning i juli 2023. I anden halvdel af 2023 er der trilog-forhandlinger (uformelle trepartsmøder, hvor Ministerrådet, Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen mødes i et forum, hvor de kan forhandle og afdække kompromisløsninger).

Naturgenopretningsloven vil være medvirkende til at sætte medlemsstaterne i stand til at opfylde de genopretningsmål, de har forpligtet sig til under den globale biodiversitetsramme (vedtaget i Montreal, december 2022).

Danmark er 70% landbrugsland, og ift. fx bestøvere er dette et problem. For bestøvere skal tiltagene være store og sammenhængende før de batter noget. Tørvejerde skal gøre våde igen (hvilket også er positivt for CO₂ tilbageholdelsen og øger "farmland bird index". Det er en balance at finde ud af hvordan man dyrker hvad man kan, samtidig med, at man gør områder vådere ("*re-wetting is the way forward*"). Men der er fleksibilitetsklausuler – man kan genoprette noget andet i stedet. Og man kan overveje at anvende tørvejerde til skovdrift i stedet for trad. landbrugsdrift ("*switch*").

Hver medlemsstat må finde ud af hvordan de får implementeret lovgivningen og opnå målopfyldelse. I Danmark anvendes frivillighed som værktøj, hvilket frem til nu ikke har vist sig særlig effektivt ift. målopfyldelse. Det er for let at sige nej, og hvem siger at de mulige projekter også er de optimale projekter? Luise Samarelli medgav, at implementering af lovgivning på private arealer er et stort problem, og løsningen må økonomisk (betaling for den service de yder for naturen). Og der mangler penge hertil. Men Luisa fremhævede også, at det kræver villighed til at få alle – og alle prioriteter – med, samt en allokering af de penge, der allerede eksisterer. Man arbejder i øjeblikket på at se på mulighederne for en ny, specifik pulje hertil.

Dialogmødet med Pernille Weiss i Europa-Parlamentet omhandlede bl.a. naturgenopretningsforordningen – en forordning, der skaber store diskussioner internt. Flere er ikke helt tilfredse med forslaget for nuværende og ønsker arbejdet udbygget. Det skal være godt, ellers kommer det ikke til at virke efter hensigten.

Forordningerne er ens for alle al den stud de blot oversættes. Der er mindre at diskutere ifm. en forordning set i forhold til et direktiv (som øvrigt nogle gange læses lidt rigtigt). Pernille Weiss er fortalende for bindende mål – dels skaber det et marked, så investorerne bliver interesserede, dels skaber det bevidsthed ved lodsejerne og interesseorganisationerne og dels er det let for medlemsstaterne at følge op på om man når dem.

Frivilligheden som et værktøj til at opnå diverse mål sat af EU blev drøftet – man kan nå langt af dialogen og respekts vej, men indtil nu er man ikke i mål. Expropriation er yderst sjældent brugt, selv om der er et udmærket system hertil - måske kunne det finde anvendelse i de virkelig gode projekter.

Komiteen blev opfordret til at fremsende bud på hvilke værktøj(er), man ønsker sig i værktøjskassen samt at fremsende forslag til hvad man kunne forbedre i naturgenopretningsforordningen (sidstnævnte skal ske lidt hurtigt, hvor udkastet skal nå at komme tilbage til kommissionen).

Komitéeen ønsker sig bl.a. en overordnet styring (Staten) på anvendelsen af Danmarks areal.

Onsdag d. 3. maj 2023.

Dagen blev tilbragt i Leuven, hvor de har udfordringer med både for lidt og for meget vand. Efter oplæg af 2 kommunale medarbejder (Baptist Vlaeminck og Stijn Van Herck), der står for klimatilpasning og grønne by-løsninger gik formiddagen med at se konkrete projekter.

Selv om man har udfordringer med oversvømmelser har man alligevel valgt at fritlægge åens forløb igennem store dele af Leuven. Dels af hensyn til naturen og dels for at gøre byen mindre befæstet. Stort set alle steder, der var mulighed for at udskifte eksisterende asfalt med grøn belægning i stedet, blev det gjort. Og det sker ofte med stor borgerinddragelse. Herunder et 3-stjernet belønningssystem for bydele, der havde bidraget til at forgrønne og klimatilpasse byen.

Det er en proces at skabe en by, der kan modstå både oversvømmelse og tørke. En fejl, man har lært af i Leuven er hældningen på gang og stiarealer – de har traditionelt hældt ned mod vandet, i stedet skal de hælde ind mod land. Så kommer vandet først naturen til gavn og sender grundvandsmagasinerne.

Man har forsøgt at skabe plads til vandet i byen ved at ændre på hvor tæt man må bygge ned til bredden, skabe grønne områder der kan opmagasinere vand og holde på det, når det er tørt, tillade vandet at flyde ind på byens opholdsrum ("sharing the space") når der er behov herfor – og der er der hvert år. Leuven bliver også beskyttet af oversvømmelser fra ændringer i oplandet - jo længere vandet holdes her desto bedre. Et eksempel herpå var naturreservatet Doode Bemde, som komitéen besøgte på studieturens sidste dag.

Leuven – og Belgien generelt – er tæt bebygget. Det er svært at finde noget grønt at lege på (og bævernes indhug i nyplantede træer hjælper heller ikke), så nyplantede områder oplever at lide under egen popularitet og bliver slidt ned inden det ordentligt får fat. En løsning kunne være at hegne det hele ind – i stedet har man gode erfaringer med at så "stikkende planter" - så falder anvendelsen til et for naturen mere tåleligt niveau i etableringsfasen.

De grønne løsninger hjælper også på biodiversiteten – flere bestøver og insekter opleves i byen, der i øvrigt kører "movember for græsplæner" i maj måned, hvor folk opfordres til ikke at slå deres græsplæner.

Eftermiddagen bød på 2 oplæg fra De Vlaamse Waterweg, Hans de Preter (om Sigmaplan) og Marie-Anne Godderis (og den rekreative udnyttelse af Belgiens vandveje).

Sigma-planen beskytter Flandern mod oversvømmelser. Under ekstreme vejrforhold kan floden Schelde og dens bifloder nå faretruende høje vandstande og flyde over deres bredder. Derfor investerer Sigma-planen i mere robuste og højere diger og i en kæde af naturlige oversvømmelseskontrolområder i ådalene. Områder som disse kan fange overskydende vand på en kontrolleret måde og giver floderne plads til at flyde og flyde over.

Oversvømmelserne i 1976 var drivkraften til at skabe Sigma-planen. For at forhindre sådanne katastrofer lancerede den belgiske føderale regering en ambitiøs plan - en plan med S (fra floden Schelde); en plan, der var analog med den Hollandske Deltaplan. Sigma-planen er opdateret i 2005.

The infographic is divided into two main sections. The left section features a landscape illustration with a river, trees, and buildings. It includes the text 'Adapting to climate change' in a black box, 'Sigmaplan' in a smaller box, and 'Sigmaplan' in large red letters across the river. Below the river, it says 'And that's exactly what we're doing with the Sigma plan.' The right section has a white background with the heading 'Adapting to climate change' and a paragraph: 'Nature as a solution! With the Sigma plan we work together with the Scheldt nature in order to manage future floods. The LIFE project Sparc (Space for Adapting the River Scheldt to Climate Change) is a project by the European Union that offers financial support for the development of eight Sigma plan areas.' Below this text is a small illustration of a sluice gate with the caption 'through a clever intake and discharge sluice.'

Sigma-planens projektområder er spredt ud over en ret stor del af Flandern. De er placeret langs de forskellige tidevandsfloder og hvert femte år lanceres nye projekter. Nogle er stadig i gang, andre er færdige og har allerede bevist deres effektivitet under forskellige storme. I 2030 afsluttes det sidste af Sigma Plan-projekterne, hvorefter Schelde inkl. bifloder er klimaresistente frem til år 2100.

Vandet er ikke kun lig med problemer – det er også til rekreation. Komitéen blev præsenteret for en ”travel-planner” for de sejlende, hvor al information til de sejlende (sprogversioneret) var samlet på eet sted. Siden var oprindeligt udviklet til den kommercielle sejlads, hvoraf det fortsat er en signifikant mængde, men er siden udvidet til at inkludere fritidssejlads. Siden er udvidet i 113 lande (EURISportal.eu)

Som i Danmark oplever man en stor efterspørgsel på at udnytte vandet rekreativt – mange forskellige fartøjstyper. Man zonerer fartøjerne efter deres navigerbarhed -her er det hensynet til den kommercielle udnyttelse af vandet, der spiller ind først. Ligeledes er der aktiviteter, man vurderer uegnede til å-sejlads, men godt kan fungere i en sø fx SkySharks og e-foiling. Husbåde er populære på bl.a. søerne, man kan også opnå tilladelse hertil samt få registreret en postkasse-adresse.

Der er endog rigtig mange sluser i Belgien. De må ikke anvendes af kanoer og kajaker – de må bæres over, da kanovogne ikke findes.

Ift. alkohol og sejlads, så er reglen i Belgien på vand den samme som på land – det er ikke foreneligt med sikker navigation at være påvirket af alkohol. Der føres kontrol med de sejlene via en special sejlene politistyrke.

Der afholdes et årligt møde med brugerne af vandvejene og de faciliterer, der ligger lige op ad vandvejene (fx træksti). For at undgå konflikter de forskellige brugergrupper imellem a er der igangsat en kommunikationsindsats bl.a. kan man få postkort med reglerne på

Torsdag d. 4. maj 2023.

Doode Bembe ligger meget tæt på både Leuven og Bruxelles – det er unik med så meget sammenhængende grøn og våd natur så tæt på større byer i Belgien. Der er købt jord op gennem en længere årrække, og sommerhusene i området er enten forsvundet (qua skatteregulering) eller aktivt opkøbt og efterfølgende fjernet. Området tjener også til at beskytte Leuven By mod oversvømmelser – hvilket Leuven By kvitterer for ved at bidrage økonomisk til stedets drift.

I begyndelsen har vandet rent biologisk set ikke noget at komme efter – på en skala fra 1-10 (hvor 0=død), var scoren 1. Nu er scoren et sted ml. 8-9, og der findes 25 fiskearter i vandet. Stedet bliver i dag brugt i stor stil af lokalbefolkningen, skoleklasser og turister.

Der går en sti langs floden, der slynger sig gennem landskabet. Den naturlige bevægelse af vandet gør, at stien fra tid til anden må omlægges. Piet de Becker fortalte, at en af udfordringerne med naturreservatet er, at folk gerne vil have, at der er tilgængeligt lige når de vil have det – dvs. våde stier giver klager. Det forsøger de at kommunikere tydeligt omkring ikke kan lade sig gøre. Det er et naturreservat og man kan være der på naturens præmisser. De forsøger dog at gøre stien så farbar så mulig i hovedsæsonen, men når det regner, er der vådt og meget glat. Det er en del af oplevelsen.

Selve vandet kan anvendes til sejlads, men kun af erfarne folk – dette skyldes at bæveraktivitet fylder vandløbet op med træer og grene, og at vandføringen kan være heftig. Man forsøger sig med bæverregulering, men grundet dyrets biologi er de svære at finde og dermed regulere. Ordinære sejladsturister opfordres til at søge andre steder hen hvor der er ikke forhindringer i vandet, ligesom der er en dialog med de lokale fartøjsudlejere herom.

Man samarbejder aktivt med lokale landmænd i området ift. naturplejeindsats – det er essentielt for stedet. Det fremmer biodiversiteten og landmændene får gratis græs til deres kvæg. Nogle af de lokale landmænd har skiftet kvægrace til en mere hårdførtype, så de kan græsse på arealerne længere.

Som nævnt fungerer Doode Bemde også som klimasikring af Leuven. Leuven har for få år siden været utrolig tæt på en oversvømmelse af hele midtbyen, og der er et sikkert, at uden vandforsinkelsen og vandparkeringen i Doode Bemde ville byen have været oversvømmet.

Bilag 2

Udkast til tekst til sociale medier (fx LinkedIn) om Gudenåkomitéens Studietur til Belgien

Gudenåkomitéen er optaget af de store linjer omkring Gudenåen og i at sikre sammenhæng på tværs af kommunerne inden for vandmiljø, klimatilpasning og sejlads. Men de er også optaget af at se Gudenåen i sammenhæng til de nationale og internationale målsætninger som eksempelvis EUs naturgenopretningsforordning.

Derfor var Gudenåkomitéen i maj 2023 på inspirationstur til Belgien, som er langt både i arbejdet med klimatilpasning og borgerinddragelse. I byen Leuven var Gudenåkomitéen på en række besøg, der handlede om naturbaseret klimatilpasning, for Leuven er udfordret af både oversvømmelser og tørke.

Gudenåkomitéen var også inde i maskinrummet i EU. Efter en god dialog med Luisa Samarelli fra Europa-kommissionen om den kommende Naturgenopretningsforordning, blev der drøftet udfordringer og visioner for fremtidens Gudenå med MEP Pernille Weiss i Europa-Parlamentet.

Dialogen med politiske kollegaer, både nationalt og i EU, er vigtigt for Gudenåkomitéens medlemmer i arbejdet om at gøre Gudenåen klimarobust og for at sikre, at de rekreative, unikke kvaliteter bevares og styrkes. Men gode relationer og samarbejde er også vigtigt for at kunne finde de gode, flersidige løsninger, som kan sætte retningen for fremtidens Gudenå.

Derfor har Gudenåkomitéen også aftalt et møde med miljøminister Magnus Heunicke til efteråret.

#Gudenåkomitéen #Silkeborg #Skanderborg #Viborg #Favrskov #Hedensted #Horsens #Randers

Bilag 3

Udkast: program for Gudenåkomitéens studiedag til Christiansborg 27.10.2023

Kl. 06.50 Senest ankomst til parkeringspladsen på Silkeborg Rådhus (Søvej 3, 8600 Silkeborg)

Kl. 7.00 Afgang mod København. Morgenmad undervejs

Kl. 11.00 Ankomst Christiansborg

Kl. 11.30 Frokost – ”Tårnet” på Christiansborg

Kl. 13.00 Møde med miljøminister Magnus Heunicke

Kl. 14.00 Afgang mod Jylland - mad undervejs

Kl. 17.45 Ankomst til parkeringspladsen på Silkeborg Rådhus (Søvej 3, 8600 Silkeborg)

Forslag til emner til møderne vedr. klimatilpasning:

- Arbejdet med helhedsplanen og landskabsanalysen for Gudenåen (muligheder og udfordringer)
- Samarbejdet mellem kommuner omkring håndtering af udfordringer omkring vand
- Ambitioner om fremtidige projekter og inspiration for andre medlemslande i EU
- Ambitioner om at støtte aktivt op om 30 procent målsætningen omkring mere natur i EU-medlemslande jf. EU's biodiversitetsstrategi for 2030.
- Ekstra tematik til mødet med ministeren: samlet plan (overordnede linjer) for arealanvendelsen i Danmark.

Bilag 4

Referat fra dialogmøde med ml. Gudenåkommunerne/udlejere m. langturskoncessioner/NST

23. marts 2023 kl. 14.00 – 16.00. Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg (lokale C118)

Der var eftermiddagskaffe til mødet

27. marts 2023

Mødets dagsorden ses herunder – selve referatet starter side 3

1. Velkomst og gensidig præsentationsrunde (14.00 – 14.05)

På mødet deltager udlejere med langturskoncessioner, sejladsteknikere og pladskyndige fra kommunerne, Naturstyrelsen Søhøjlandet samt hhv. GudenåSamarbejdets og Gudenåkomitéens Sekretariater. Ordstyrer/referent: Majbritt Kjeldahl Lassen

2. GudenåSystemets pladser (14.05 – 15.00)

Hele systemets pladser tales igennem i medstrøms rækkefølge. Udlejerne har på generalforsamling fundet frem til følgende kommunale teltpladser, som skal drøftes særligt (Åstedbro, Voervadsbro og Bjerringbro). Med Naturstyrelsen ønskes en drøftelse af teltpladserne ved Klostermølle og Smige, og et fælles sted til booking af shelterovernatning.

3. Modstrømsbussen (15.00 – 15.20)

Idet ikke alle nødvendigvis kender konceptet Modstrømsbussen, kan man som mødeforberedelse læse bilag 1. Udlejerne ønsker at drøfte, om det er muligt at forlænge strækningen videre nord for Klostermølle.

4. GudenåSamarbejdet orienterer: kommunikation om Gudenåen (15.20 – 15.40)

Gunhild Øby Nielsen fortæller lidt om hvad der rør sig kommunalt ift. kommunikation om Gudenåen og om projekt GudenåSti

5. Forventninger til kanosæsonen 2023 (15.40 – 15.50)

Sekretariatet gennemgår ændringerne på kanofolderen 2023, og fremadrettet lagerstatus drøftes. Der udsendes snart fakturaer for kanokoncessioner – any last minut changes?

6. Dialogen fremadrettet (15.50 – 15.55)

Sekretariatet har de seneste år indkaldt til 2 årlige dialogmøder, og såfremt der ikke har været behov herfor erstattet disse med nyhedsbreve. Sekretariatet orienterer om ny, fremadrettet praksis.

7. Eventuelt (15.55 – 16.00)

Bilagsoversigt

1 Info om modstrømsbus (fra Horsens Folkeblad, 2021)

Deltog i mødet

Jan Mindedahl	Tørring Kanoudlejning
Karsten Kristiansen	Silkeborg Kanoudlejning
Nynne Kristiansen	Silkeborg Kanoudlejning
Steen Petersen	Bamsebo
Bo Vestergaard	Ry Kanofart
Ole Vinther	Gudenå Camping
Thorbjørn Nørgaard	Naturstyrelsen
Martin Bjork Christensen	Randers Kommune
Karen Hingkjær Carol Glerup-Nielsen	Viborg Kommune
Torben Nielsen	Silkeborg Kommune
Tomas Jensen	Skanderborg Kommune
Bo Karlshøj Riis	Horsens Kommune
Lars Møller	Hedensted Kommune
Mads Kehlet Munk	Hedensted Kommune
Gunhild Øeby Nielsen	GudenåSamarbejdets Sekretariat
Majbritt Kjeldahl Lassen	Gudenåkomitéens Sekretariat

2

Kan ikke deltage/*ingen tilmelding registreret ved dagsordenens udsendelse

Jeppe Bo Nielsen	Bjerringbro Kanoudlejning
Peter Norge	Vestbirk Camping
*Stanley Angelo Schmücker	Hav & Fjord

Ad 1) Velkomst og gensidig præsentationsrunde

Idet Naturstyrelsens repræsentant på mødet, Thorbjørn Nørgaard, deltog på mødet via Teams blev mødets punkt 3 delvist behandlet før dagsordenens punkt 2. I referatet bevares for oversigtbarhedens skyld dog den kronologiske rækkefølge.

Ad 2) GudenåSystemets pladser

Der anføres kun bemærkninger til pladser, såfremt der var nogen:

Tørring Camping – har fået nyt lokal værtspart, der åbner pladser til påske 2023.

Aale Teltplads – er blevet mere populær end tidligere pga. shelters. Kommunen undersøger muligheder for udvidelse.

Aastedbro Teltplads – Hedensted Kommune er på opgaven med at få fat på ejer af pladsen (Kbh. baseret rengøringsfirma), da det sidste år kneb det med græsslåning og rengøring på pladsen. Det Ejerne er svære at træffe. Endvidere er drikkevandet fortsat ikke drikkevandskvalitet.

I 2022 var der i højsæson opkrævning af isætnings- og optagningsgebyr (50 kr.) for alle brugere af pladsen – men da det ikke vides om der kommer i sæson 2023, skulle denne info ikke tilføjes kanofolderen, der ellers orienterer om sådant gebyr På Tørring og Voervadsbro Teltplads.

Voervadsbro Teltplads – Horsens kommune vil drøfte gebyret for ”overnattende” kanoer med pladsens forpagter samt tjekke hvorvidt dette gebyr alene opkræves for udlejerne.

3

Klostermølle Teltplads – udlejerne påpeger, at hver en plads, der fjernes, er een plads for meget. Klostermølle er med sin beliggenhed svær at undvære. NST ville undersøge, hvorvidt overdragelsen af lokaliteten til Det Statslige Ejendomsselskab Freja først ville ske efter sæsonen, da dette ville kunne åbne for anvendelsen af teltpladsen til udlejernes kunder.

Sekretariat har siden mødet modtaget ny information om Klostermølle fra Naturstyrelsen: *Idet Klostermølle først overgår til Det statslige ejendomsselskab Freja d. 1. oktober 2023 mhp. salg, holdes teltplads og toiletter åben for stedets brugere frem til da.*

Denne tekst er også fremsendt pr. mail 27. marts 2023 til alle udlejerne med langturskoncessioner, da ikke alle havde mulighed for at deltage i mødet.

Sminge teltplads – udlejerne er meget interesserede i at denne plads fortsat eksisterer, selv om der er en kommunal plads på den anden side af åen. Sminge Teltplads er særligt god til større grupper, og friholdes ved sin beliggenhed fra gående fra Trækstien.

Teltpladsen er imidlertid for våd, hvilket NST er klar over. En terrænhævning er ikke mulig da Sminge ligger i en fredning. NST vil undersøge mulighederne for at afhjælpe problemerne med en fx en flydebro ved kommunen, idet der forventeligt kræves en §3 dispensation og en Natura2000 dispensation. Det er ikke sikkert, der er økonomi til en mulig løsning i 2023, men udlejerønsket om en snarlig løsning er noteret.

Ans Teltplads – Indsejlingen blev oprenset sidste år. Kontakt Torben Nielsen hvis den trænger igen.

Bjerringbro Teltplads - Jeppe Bo står fortsat for isætningsfaciliteten, men der er indgået en ny aftale, så der er 24 timer (i stedet for 12 timer) til at afhente fartøjer. Der arbejdes på etablering af 2 shelters tæt på den tidligere teltplads (forvaltningsaftale med lokale KFUM spejdere) – om der er shelters til sæson 2023 afhænger af shelterfirmaet. Der annonceres ikke med muligheden for shelterovernatning før 2024. Idet der er ca. 100 m fra isætningsstedet til de nye shelters undersøger muligheden for en bagagevogn.

Justesens Plæne - graves op 1/8 2023. Udlejerne kan anvende lokaliteten i juli måned 2023, men den fjernes fra kanokortet i 2023! Udlejerne oplever udfordringer med stjålet materiel i Randers – kommunen undersøger mulighederne for at kunne låse kanoer fast.

Ift. fælles shelterbooking: Ud i naturen har alle NST shelters, mens ww.bookenshelter.dk alene anvendes af Viborg Kommune. Silkeborg kommune har sin egen fritidsportal, hvor nogle (men ikke alle) shelters kan bookes og den kommende shelterby i Viborg vil også kun have nogle shelters ”book-bare”.

Gunhild vil på sin nye hjemmeside kunne vise en fuldstændig liste af å-nære shelters, der så vil kunne linke til det præcise sted, hvor det kan bookes. Dette er den mest simple løsning, når en fælles bookingløsning ikke haves. Der var tilslutning hertil.

Ad 3) Modstrømsbussen

Det er meget positive tilbagemeldinger til udlejerne ang. dette initiativ, der er iværksat fordi man ikke må ro modstrøms i Hedensted og Horsens Kommuner og offentlig transport er nærmest ikke-eksisterende.

Mellem Ry og Klostermølle må man gerne ro modstrøms, men det er ikke alle der kan. Situationen med offentlig transport er på dette stykke af Gudenåen sammenlignelig med situationen syd for Klostermølle. Derfor ville man gerne forlænge ordningen til at inkludere stykket op til Ry i perioden 16/6 – 16/8 (evt. også de 2 første weekender i juni).

Andre steder på Gudenåen kan man finde samme situation som udlejerne har beskrevet for den sydlige del. En større udvidelse ville også kunne komme Trækstiens kunder til gavn.

Gunhild vil tage ønsket med til sin styregruppe, og kommunerne tager det ligeledes med hjem.

Ad 4) GudenåSamarbejdet orienterer: kommunikation om Gudenåen

Gunhild fra GudenåSamarbejdets sekretariat orienterede om GudenåSti-projektet, der er et projekt, der løber de kommende tre år og skal realisere en sti med støttefaciliteter langs hele Gudenåen.

Projektet vil betyde et løft af faciliteterne langs Gudenåen – bl.a. toiletter, madpakkehuse m.v. Gunhild orienterede endvidere om udviklingen af et nyt oplæg til ekstern kommunikation – bl.a. til turister – som de 7 Gudenåkommuner er ved at få udarbejdet.

Det skal først og fremme implementeres på den nye hjemmeside, der kommer i løbet af nogle måneder, men det er håbet at mange aktører omkring Gudenåen vil tage det i brug, da det vil styrke markedsføringen af Gudenåen.

Ad 5) Forventninger til kanosæsonen 2023

Der var ingen forventede ændringer ift. koncessionsantal blandt mødet deltager, og Sekretariatet får sendt fakturaer ud omkring 1. april 2023.

Idet folk stadig havde en rest foldere på lager, øger Sekretariatet ikke antallet af foldere til sæson 2023. Sekretariatet kontakter udlejerne, når de nye foldere er klar.

Ad 6) Dialogen fremadrettet

Da der sjældent er ønsket om afvikling af de møder, Sekretariatet indkalder til reduceres antallet af indkalder fremover fra 2 til 1. Såfremt mødet ikke ønskes afviklet, erstattes det ikke som hidtil med et nyhedsbrev. Der var tilslutning hertil på mødet.

Sekretariatet indkalder til møde til afvikling forventeligt ultimo marts 2024/primio april 2024. Såfremt man i stedet ønsker et efterårsmøde, er Sekretariatet naturligvis klar herpå.

Man er som altid velkommen til at tage fat i både Gunhild og i Majbritt :-D

Ad 7) Eventuelt

Fladbro isætningssted opleves ikke hensigtsmæssigt for kanoer. Gunhild og Randers Kommune ser på sagen og melder tilbage til udlejerne.

Bilag 5

Mødemateriale fra møde d. 27.04.2023 i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen

Praktisk information om mødet

Mødested: Restaurant Skovbakken, Sejsvej 19, 8600 Silkeborg (inkl. besøg på Havnen i Silkeborg)

Mødets varighed: 15.00 – 18.00

Forplejning: eftermiddagskaffe- og kage

Kontaktinformationer til Gudenåkomitéens Sekretariat:

- **Morten Horsfeldt Jespersen**
Sekretariatschef - Gudenåkomitéens Sekretariat
Formand for Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen
Direkte telefonnummer: 89 70 15 20/ 20 51 75 50
e-mailadresse: mhj@silkeborg.dk
- **Majbritt Kjeldahl Lassen**
Koordinator - Gudenåkomitéens Sekretariat
Direkte telefonnummer: 51 44 49 43
e-mailadresse: makla@silkeborg.dk
- **Besøgsadresse og hjemmesidehenvisninger**
Gudenåkomitéens Sekretariat
Søvej 3
8600 Silkeborg

Gudenåkomitéens hjemmesideadresse er www.gudenaakomiteen.dk

Brugerrådets hjemmesideadresse er www.gudenaakomiteen.dk/brugerraadet-for-sejlads-paa-gudenaan/

Deltagelsesoversigt

Deltager i mødet

Agnete Olesen
Peter Lange
Jens Szabo
Bo Vestergaard
Jørgen Krog
Hans Jensen
Lis Pia Mogensen
Søren Slott
Arne Brohus
Ejlert Andersen
Allan Mathiasen
Poul Kviesgaard
Henrik Dahl
Ole Christensen
Niels Toft Christensen

Martin Bjork Christensen
Julie Østergaard Markussen
Maibritt Langfeldt Sørensen
Ryle Højmark
Bo Karlshøj Riis
Majbritt Kjeldahl Lassen

Repræsentere

Danmarks Naturfredningsforening (DN), Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening (DOF), Østjylland (suppl.)
Dansk Forening for Rosport (DFfR)
Foreningen af kanoudlejere på Gudenåen
Friluftsrådet
Naturstyrelsen (NST), Søhøjlandet (supl.)
Silkeborg Fiskeriforening
Silkeborg Kajakklub
Silkeborg Motorbådklub
Silkeborg Sejlklub (suppl.)
Skanderborg Lystfiskerforening
Tange Roklub
Ulstrup Marina
Vestbirk Kano- og Fritidslaug
Ålauget GST og Gudenådalens Lodsejerforening

Randers Kommune
Viborg Kommune
Silkeborg kommune
Skanderborg Kommune
Horsens Kommune
Gudenåkomitéens Sekretariat - koordinator

Deltog ikke

Jan Karnøe
Janne Pretzmann
Peter Fosgerau
Henri Vivike
Tage Hartvig Pedersen

Morten Horsfeldt Jespersen
Christian O. Christensen
Lars Møller

Repræsentere

Danmarks Sportsfiskerforbund
Dansk Kano og Kajak Forbund (DKF)
Langå Sportsfiskerforening & Gudenå sammenslutningen
Mossø Lodsejerforening
Randers Motorbådklub

Silkeborg kommune – Brugerrådsformand
Favrskov Kommune
Hedensted Kommune

I mødet deltog Jesper Korsholm fra Midt- & Vestjyllands politi. Til mødets besigtigelser deltog tillige Carina Nørlund samt Aage Ebbesen fra Silkeborg Kommune.

Dagsorden

1) Velkomst (kl. 15.00 – 15.05)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

Brugerrådet er nu fuldtalligt som følge af Gudenåkomitéens tildeling af den sidste plads til Langå Sportsfiskerforening & Gudenaasammenslutningen.

2) Introduktion til Projekt Silkeborg Havn (15.05 – 15.15)

v./ Carina Nørlund

Gang til Silkeborg havn og Kammerslusen

15.30: "Projekt Silkeborg Havn" (fortsat) v. Carina Nørlund

15.40: Oplæg v. Aage Ebbesen "Kammerslusen i Silkeborg"

16.00: Gang til Skovbakken

3) Opsamling fra sidste Brugerrådsmøde (kl. 16.10 – 16.15)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

Der er fulgt op på kommentar fremsat på sidste møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen ift. procedure for at ændre en bødetakst (konkret: taksten for at fiske uden offentligt fisketegn eller fiske på anden persons fiskevand).

4) Nyt fra Gudenåkomitéen (kl. 16.15 – 17.00)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

Der orienteres om beslutninger og drøftelser om sejladsområdet på komitémødet 18. november 2022 og 24. marts 2023 – i den forbindelse har Komitéens formand foreslået, at Brugerrådet prioriterer 5 ting, der er vigtigt til at tale sammen om (forventeligt foråret 2024). Der orienteres også om resultatet af den analyse Københavns Universitet har drøftet med Gudenåkomitéens Klimatilpasningsfølgegruppe (seneste møde 18. november 2022) hvor Brugerrådet er repræsenteret.

5) Sejladskontrol 2023 (kl. 17.00 – 17.10)

v./ Majbritt Kjeldahl Lassen og Jesper Korsholm

Gudenåkommunerne mødes årligt med politikredsene for at planlægge kontrolindsatsen til den kommende sejladssæson. Ny MARSIKPOL betjent fra Midt-og Vestjyllands Politikreds, Jesper Korsholm, orienterer om fokus for sejladskontroller og om emner om sejladsområdet generelt.

6) Klostermølle Teltplads (kl. 17.10 – 17.20)

Sekretariatet har på vegne af Naturstyrelsen orienteret Brugerrådet to gange pr. mail vedr. Klostermølle: d. 23. januar 2023 med info om at teltpladsen og toiletterne som følge af salgsplaner for Klostermølle ville være lukket i sejladsæson 2023 samt d. 27. marts 2023 med info om at Klostermølle først overgår til Det statslige ejendomsselskab Freja d. 1. oktober 2023 mhp. salg, og teltplads og toiletter derfor holdes åbent frem til da. Dansk Forening for Rosport forslår Brugerrådet drøfter, om der skal sendes en udtalelse til Naturstyrelsen.

7) Isætningssteder til motoriserede fartøjer (kl. 17.20 – 17.30)

Silkeborg Fiskeriforening efterlyser flere steder til benyttelse af isætning af mindre motoriserede fartøjer (4-5 m lange). Det eksisterende isætningssted Ludvigsløst (Silkeborg), der er blevet renoveret i løbet af vinteren, opleves udfordrende at anvende.

8) Færdsel i sejladsforbudszoner (kl. 17.30 – 17.35)

Silkeborg Fiskeriforening efterlyser viden om, hvorvidt brug af elmotor som anker i områder med motorbådssejladforbud, er tilladt.

9) Regulativarbejdet: regulativgruppen for Silkeborg – Randers (kl. 17.35 – 17.45)

v./Morten Horsfeldt Jespersen

Punktet er ønsket på dagsordenen på sidste brugerrådsmøde. Morten Horsfeldt Jespersen orienterer om regulativarbejdet.

10) Bordet rundt – projekter eller andet i Gudenåsystemet af sejladsmæssig interesse (kl. 17.45 – 17.55)

Mødets deltagere orienterer gensidigt om relevante projekter eller anden relevant information for GudenåSystemet brugere.

11) Eventuelt (kl. 17.55 – 18.00)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

REFERAT

Ad 1. Velkomst

Brugerrådet er nu fuldtalligt som følge af Gudenåkomitéens tildeling af den 20. og sidste plads til Langå Sportsfiskerforening & Gudenaasammenslutningen. Det nye medlem var desværre mødeforhindret. I alt var 15 af 20 medlemmer repræsenteret på mødet. Fra kommunalt hold var 5 af 7 kommuner repræsenteret med en sejladstekniker. Udover Brugerrådets medlemmer og repræsentanter for Gudenåkommunerne deltog på mødet/besigtigelse Carina Nørlund samt Aage Ebbesen (Silkeborg Kommune) samt Jesper Korsholm (MarSikPol-betjent Midt- & Vestjyllands politi; 51 16 38 39).

Idet Formanden for Brugerrådet for sejlads på Gudenåen var blevet syg, varetog koordinator i Gudenåkomitéens Sekretariat, Majbritt Kjeldahl Lassen mødeledelsen. Sekretariatet takkede for modtagelsen af 3 punkter til dagsordenen fra Brugerrådets medlemmer pr. mail. Mødet blev afviklet uden for de vante rammer på Rådhuset som følge af et forslag fra Brugerrådsmedlem for at give plads til en besigtigelse.

Ad 2. Introduktion til Projekt Silkeborg Havn

Carina Nørlund fra Silkeborg Kommune fortalte projekt Silkeborg Havn, hvor Havnen skal omdannes og bindes bedre sammen med midtbyen og den nye del af Søfronten. Omdannelsen af Havnen er en del af den samlede masterplan for Søfronten og Havnen

Langs Langebro kommer en træpromenade med opholdstrappe, som giver mulighed for at komme helt tæt på vandet og skaber sammenhæng og adgang til Slusekiosken. Fra trappen kommer nemlig en ny rampe, som giver adgang til Slusekiosken, mens kioskens betonrampe fjernes, og trappen foran kiosken bliver udvidet.

På den østlige havnekant skal Hjejlebådene stadig lægge til, ligesom der stadig skal være udeservering og byliv ved Hjejlekiosken. Der kommer desuden flere siddepladser og nye, store langbænke langs Sejsvej.

Den nye havnedok bliver et samlingssted for havnens aktiviteter, og skal bl.a. rumme turistinfo, offentlige toiletter og omklædning, faciliteter til roklubben og Hjejlebådedok og værksted. Havnepladsen bliver forholdsvis åben, så den kan rumme store arrangementer og festivaler.

Langs den nordlige havnekaj er der foreslået at have et stort trædæk, hvor man kan sætte kanoer og kajakker i vandet eller sidde og slappe af efter en tur på vandet.

Ad 3. Opsamling fra sidste Brugerrådsmøde

På Brugerrådsmødet 13. oktober 2022 blev der fremsat en kommentar ift. procedure for at ændre en bødetakst. Helt konkret var der tale om taksten for at fiske uden

offentligt fisketegn eller fiske på anden persons fiskevand. Der var en oplevelse af at taksten var så lille, at den ikke virker til at have en effekt. Emnet er drøftet med Politiet, som ift. den konkrete bødetakst beskriver følgende procedure: i den givne situation rettes henvendelse til Fiskerimyndigheden. Fiskerimyndigheden kan så tage fat i Anklagemyndigheden, der i sidste ende retter henvendelse til Rigsadvokaten om ændringsønsket.

Ad 4. Nyt fra Gudenåkomitéen

Siden sidste møde i Brugerrådet har komitéen mødtes 2 gange – 18. november 2022 og 24. marts 2023. Der blev på Brugerrådets møde kort orienteres om følgende beslutninger

18. november 2022

- Besluttet at rette henvendelse til Søfartsstyrelsen (spiritussejlads) (uddrag om sag + svaret vist på mødet)
- Godkendt tids- og procesplan for komitéens arbejde med sejladsområdet (vist på mødet)
- Godkendelse, herunder udvidelse af pejlemærket, ”Gudenåens Benyttelse” (vist på mødet)
- Besluttet at anbefale Gudenåkommunerne, at genbruge eksisterende tilladelsesordning (vedr. udlejning af fartøjer)

24. marts 2023

- Tildelt den 20. og sidste plads i Brugerrådet (dvs. ikke flere pladser før 2026)
- Besluttet at rette henvendelse til Erhvervsministeren vedr. spiritussejlads
- Besluttet at ville træffe Erhvervsministeren vedr. spiritussejlads

Komitéens formand har foreslået, at Brugerrådet prioriterer 5 ting, der er vigtigt til at tale sammen om (forventeligt foråret 2024). Sekretariatet viste til inspiration billeder af emner, der havde været oppe i Brugerrådet tidligere forud for drøftelserne. Nedenstående emner ønsker Brugerrådet drøftet med Gudenåkomitéen – rækkefølgen er ikke et udtryk for prioritering af punkterne relevans, men skyldes en sammenskrivning af de mange forslag, der blev fremsat på mødet:

- **Nationalpark vs. oplevelsespark**
 - Hvad er visionen for fremtidens Gudenå?
 - Hvilke hensyn skal der tages til naturen, beboerne og brugerne? (balance)
 - Er der behov for undersøgelser af effekterne af eksisterende aktivitetsniveau
- **Adgang og tilgængelighed for alle**
 - Mange af de tidligere, naturlige isætningssteder/ramper mangler i dag
 - Større adgang fra vandsiden til steder, hvor der kan holdes rast, end for nuværende
 - Opdatering af [Vandvejen fra 2013](#) som et led i en handlingsplan for Gudenåsystemet?

- **Faciliteter**

- Flere shelters
- Flere madpakkehuse
- Flere skraldespande
- Flere toiletter

- **Pas på naturen – adfærd**

Efter Corona opleves en anden tilgang til affald i naturen end før – der er kommet mere affald. Der kan arbejdes for en holdningsændring, så man tager sit affald med hjem.

- **Tange Sø**

Gudenåsystemet er spærret ved Tangeværket. En holdning til en fremtidig løsning kunne drøftes

Herefter blev der kort orienteret om resultatet af den analyse Københavns Universitet har drøftet med Gudenåkomitéens Klimatilpasningsfølgegruppe (seneste møde 18. november 2022) hvor Brugerrådet er repræsenteret. Præsentationen blev suppleret med viden fra Jens Szabo, der har hørt indgående om arbejdet som medlem af Gudenåkomitéen. Ønsker man at se nærmere på datastudiet fra Københavns Universitet kan dette via på Gudenåkomitéens hjemmeside (link: <https://www.gudenaakomiteen.dk/viden-om-gudenaen/publikationer/gudenaakommunernes-undersogelser-vedroerende-gudenaen/>)

Ad 5) Sejladskontrol 2023

En del af de kontroller, der udføres i Gudenåsystemet sker i samarbejde mellem Politiet og kommunerne langs Gudenåen. For at koordinere og ensrette indsatsen på tværs af kommunerne afholdes der hvert år forud for sejladssæsonen begyndelse et planlægningsmøde. Majbritt Kjeldahl Lassen og Jesper Korsholm fra Midt-og Vestjyllands Politikreds orienterede om sejladskontrollerne 2022, den kommende sæsons sejladskontrol samt om emner om sejladsområdet generelt.

Antallet af kontroller i 2022 var nogenlunde på det generelle niveau, og antallet af skrevet bødeforlæg i 2022 var på sammenligneligt niveau med tidligere år. På mødet blev en oversigt over fordelingen af bøde på forseelsestype fra 2016 og frem til 2022 fremvist. De 2 sidste år har fart været den foreteelse, der udløste flest bødeforlæg. I 2022 var dette ikke tilfældet. Det lavere antal registrerede fartovertrædelser forventes ikke at kunne tilskrives at folk sejlede pænerere – det handler om at være derude på det rette tidspunkt. At der blev skrevet flere sager end vanligt for manglende forsikring skyldtes, at politiet ikke længere giver påtaler for denne foreteelse – lovgivningen har eksisteret i så mange år nu, at det er rimeligt at forvente, at folk ved det. Også fordi det er blevet præsenteret på flere møder i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen.

På Gudenåens sydligste strækning mellem Tørring og Klostermølle skal gæstesejlende erhverve sig et gæstekort; sejlads i ikke registrerede fartøjer på den del af Gudenåen takseres til 1000 kr. i bøde – i øvrigt den samme takst for at sejle i ikke-registrerede motoriserede fartøjer i resten af GudenåSystemet. Da det er en begrænset ressource med 50 gæstemærker ugentligt, og folk typisk sejler når de har weekend eller ferie, er salget stort set stabilt. Sejladsmængden fortaget i fartøjer, der er lejet ved en godkendt fartøjsudlejer, var i 2022 stort set tilbage som i tiden før Corona, hvor folk pga. rejserestriktioner i stor stil holdt ferie på Gudenåen.

Politiets fokus på sejladskontrollerne i 2023 er: Sikkerhed. Der udarbejdes ikke en fælles pressemeddelelse mellem Politiet og kommunerne om sejladskontrol i år; i stedet forsøges m. sociale medier - både sammen og hver for sig.

I de 3 politikredse, som dækker Gudenåen (Midt-og Vestjyllands Politikreds, Sydøstjyllands politikreds og Østjyllands Politikreds) er det som altid muligt at ringe ind til døgntelefonen og indrapportere sejladsrelaterede hændelser som for hurtig sejlads, sejlads i forbudszoner osv. Derudover har Østjyllands politikreds har for nyligt fået en mailadresse direkte til sejladsrelaterede hændelser: ojyl-maritim@politi.dk. Man er velkommen til at anvende mailadressen hvis man oplever noget sejladsrelateret i den ende af Gudenåen, der hører under Østjyllands Politikreds. Det kunne fx være anvendelsen af forbudte fartøjer. Der er ikke kommet en anmeldelse herom, men der er forlydende om, at vandski er observeret på den nordlige del af Gudenåen. Det vil koste 5.000 kr., at blive taget med planende fartøj som vandski i Gudenåsystemet.

Forventningerne til sejladsåret 2023: I 2022 var der mange folk på vandet – bl.a. som følge af de store arrangementer Silkeborg Regatta og EM i kajak. Der er ikke noget i samme stil på programmet lige nu for 2023 – så selv om der afvikles Tour de Gudenå 9. september 2023 (strækningen Silkeborg - Randers) forventes som udgangspunkt pt. et lidt roligere år. Antallet af fysiske kontroller forventes sammenlignelig med tidligere år.

De sejlede kontroller i sø-systemet har tidligere foregået i enten hjemmevernet eller beredskabets fartøjer. Til sæson 2023 er der imidlertid kommet nye fartøjer til politiet rådighed, idét der som følge af forpligtigelserne i Schengen-aftalen er indkøbt store motorbåde i såvel Sydøstjyllands- og Midt og Vestjyllands politikredse. Kontrollerne nord for Tangeværket foretages fortsat i et mindre, kommunalt fartøj da det fartøj, Østjyllands Politikreds råder over, er for stor til Gudenåsystemet.

I 2022 oplevede man, at adgangen til Kammerslusen en overgang blev spærret under afviklingen af Regattaen. Fremadrettet skal der afspærres, så kanoer mm. kan få fri adgang til passage (fx opsætning af bøjer). Redningsveje skal også indtænkes.

I motorbådsregisteret kan politiet slå op, hvem der ejer en antruffen båd. Men nogle gange findes uregistreret både (i vand og på land). Forladte både, der ikke kan identificeres, kan ringes ind til Politiet som hittegods. Efter 1 års fremlysning i hittegodsbogen frigives uafhængte både til salg.

Ad 6) Klostermølle Teltplads

I Gudenåsystemet findes mange teltpladser hvor man kan komme i land og overnatte – Klostermølle (beliggende hvor Gudenåen løber ud i Mossø) er en af dem. Stedet anvendes af de sejlene, men også af folk, der vandrer (udsigtspunkt: Sukkertoppen) og fugleinteresserede.

Det der, adskiller denne teltplads fra de øvrige teltpladser i Gudenåsystemet er, at der ved teltpladsen ligger nogle fredede, historiske bygninger (gammelt benediktinerkloster og papirfabrik). Disse bygninger skal sælges, da Naturstyrelsen (NST) ikke har drift af bygninger som kerneopgave.

Det var oprindeligt planen, at bygningerne skulle sættes til salg inden sejladssæsonen 2023, og derfor blev Brugerrådet efter aftale med NST orienteret d. 23. januar 2023 om, at info om at teltpladsen og toiletterne som følge af salgsplaner for Klostermølle ville være lukket i sejladssæson 2023. Senere viste det sig, at Klostermølle først overgår til Det statslige ejendomsselskab Freja d. 1. oktober 2023 mhp. salg, og derfor blev Brugerrådet d. 27. marts 2023 informeret om, at teltplads og toiletter derfor holdes åbent frem til da.

Sekretariatet har modtaget en henvendelse fra Dansk Forening for Rosport, gående på, at Brugerrådet drøfter, om der skal sendes en udtalelse til Naturstyrelsen. Et udkast til indhold til en sådan henvendelse blev præsenteret på mødet.

Der var på den præsenterede baggrund tilslutning til ud at lave en henvendelse til Miljøministeren for at fjerne Klostermølle fra salgslisten – ikke så meget ift. selve bygningerne, som Naturstyrelsen havde som bunden opgave at afhænde, men mere ift. at bevare områdets rekreative værdier og bevare offentlighedens adgang til området (herunder især en fremtidig teltplads, fortsat mulighed for adgang til fugletårn samt den eksisterende nødhavnfunktion). Det skal pointeres, at Naturstyrelsens repræsentant vil naturligvis ikke kunne være en del af denne henvendelse.

Den endelige henvendelse skal som emne også inkludere nødhavnfunktionen (sikkerhed). Dansk Forening for Rosports repræsentant har sammen med Sekretariatet teten på at færdigskrive henvendelsen. Den endelige skrivelse skal efter aftale på mødet ikke godkendes af Brugerrådet forud for afsendelse.

Horsens Kommune oplyste, at en kommunal arbejdsgruppe arbejder med en skrivelse til Naturstyrelsen vedr. de beskyttelser, der ligger i områder. Dette fremsendes sammen med forslag om at præsentere en potentiel køber herfor.

Ad 7) Isætningssteder til motoriserede fartøjer

I GudenåSystemet er der isætningssteder til motoriserede fartøjer. Man kan se dem på folderen målrettet de motorbådssejlene, og man kan læse mere om dem inde på sejladsapaagudenaen.dk

Silkeborg Fiskeriforening efterlyser flere steder til benyttelse af isætning af mindre motoriserede fartøjer (4-5 m lange).

Det er ikke første gang, Gudenåkommunerne hører ønsket om flere offentlige isætningssteder. Udfordringer er imidlertid, at der skal være steder at etablere dem og omgivelserne skal også være passende – og det er vanskeligt at finde. Silkeborg Fiskeriforening oplyste på mødet, at de har kontaktet Silkeborg Kommune med et ønske om at der blev nærmere på mulighederne for et isætningssted i Silkeborg Langsø i området omkring Motorvejsbroen.

Silkeborg Fiskeriforening har som en af flere aktører gjort opmærksom på, at det eksisterende isætningssted Ludvigsløst (Silkeborg Kommune), der efter en renovation i løbet af vinteren opleves udfordrende at anvende. Silkeborg Kommune har som følge af henvendelserne lavet nogle forbedringer af isætningsstedet. Sekretariatet opfordrede medlemmerne til at tage kontakt – enten direkte til den pågældende kommune eller til Sekretariatet – hvis der var forhold på isætningsstederne eller. lign., ligesom fx Silkeborg fiskeriforening havde gjort det.

Ad 8) Færdsel i sejladsforbudszoner

I Gudenåsystemet findes steder, hvor sejlads er tilladt så længe, det ikke foregår med motor (herunder elmotor) – eksempelvis Ørnsø, Almind Sø.

Silkeborg Fiskeriforening efterlyser viden om, hvorvidt brug af elmotor som anker i områder med motorbådssejladforbud, er tilladt. Der er tale om små, frontmonterede el-motorer, som kan anvendes til at holde en båds position under fiskeri, så man slipper for at anvende et traditionelt anker. Ud fra GPS koordinater korrigerer der for vandets strømning. Motorerne kan udover ”ankerfunktionen” også anvendes til langsom fremdrift.

Silkeborg Kommune oplyste, at det er tilladt at have en motor på sit fartøj i en zone, hvor motorbådssejlads er forbudt, men at motoren må ikke anvendes til sejlads. Den umiddelbare vurdering på mødet fra Politiets side af var, at anvendelsen af frontmonterede elmotorer vil vurderes som sejlads for motor. På mødet blev det aftalt, at Politiet ville tjekke op herpå til brug for referatet. Sekretariatet har modtaget følgende 8. maj 2023 (indsat med kursiv): *Ift. Brugerrådets forespørgsel om hvorvidt ankerfunktionen på en elmotor kan sidestilles med alm. brug af anker og ikke regnes som brug af motor, er det politiets klare opfattelse, at funktionen sidestilles med motorsejlads og derfor ikke lovligt kan benyttes på de dele af Gudenå systemet, hvor motorsejlads ikke er tilladt.*

Forklaring: For at funktionen kan holde fartøjet på en specifik GPS position, er det påkrævet at motoren/skruen er helt eller delvist aktiv i vandet for at funktionen skal kunne modvirke vinden og strømmens påvirkning af fartøjet. Fartøjet bevæger sig således gennem vandet uagtet det ikke bevæger sig hen over grunden. Dermed defineres fartøjet jf. Bekendtgørelse om søvejsregler nr. 1083 af 20/11/2009 jf. Internationale Søvejsregler - Regel 3 b - <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/1989/254>, som værende: »Maskindrevet skib« betyder ethvert skib, der fremdrives ved maskineri.

For forståelsen kan eksemplet sammenlignes med skibe, der udfører arbejde på en specifik position og gør brug af samme funktion fx. ifm. uddybning, opmåling og andet undervandsarbejde, der jf.

Internationale Søvejsregler regel 3 i, defineres som værende »Skib, der er begrænset i sin evne til at manøvrere« som betyder et skib, som på grund af beskaffenheden af sit arbejde er begrænset i sin evne til at manøvrere og »Let« som betyder, at et skib ikke ligger til ankers eller er fortøjet til land eller er på grund.

Ift. lokale begrænsninger omkring forbud mod motorsejlad og opankring henvises i øvrigt til Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlad og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers - <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2016/148> - samt lokale regulativer.

Ad 9) Regulativarbejdet: regulativgruppen for Silkeborg – Randers

Punktet om regulativarbejdet, som var ønsket på dagsordenen på sidste brugerrådsmøde, udskydes som følge af fraværet af både Brugerrådets Formand og medlemmet, der ønskede punktet på dagsordenen. Sekretariatet dagsordensætter til næste møde i Brugerrådet.

Ad 10) Bordet rundt – projekter eller andet i Gudenåsystemet af sejlads mæssig interesse

Friluftsrådet har lavet indsigelser ift. Klostermøllesalget og oplyste om tiltag til naturpark.

24h-arrangement/Challenge løb: et løb hvor det ikke gælder om at komme først, men at gennemføre inden for en tidsramme. ”Gudena Challenge”: Tørring til Randers, et nonstop løb på 140 km. På max. 24 timer uden nogen form for hjælp eller support. Løbet planlægges så vidt Sekretariatet er orienteret til d. 11/11 2023 start kl. 08.00 i Tørring Det forventede deltagerantal er 5 – 10 deltagere, idét både distancen, årstiden og fravær af support vil sætte en naturlig begrænsning på deltagerantallet.

Silkeborg Sejlklub oplever en fejlagtig opfattelse ang. betaling af bådregistreringsnummer og rettigheder til at anvende brosambejdets broer. For at skabe mere klarhed herom, fremsender sejlklubben tekstforslag til Sekretariatet mhp. at ligge dette på sejalDSPaagudenaen.dk

Silkeborg Kommune har modtaget ansøgning om at opstille en kajakomat. Det fremgår af ansøgningen, at firmaet bag ønsker at opstille 23 kajakomater rundt om i hele Danmark, herunder 4 i Jylland og 1 i Silkeborg Kommune. Kajakomaten er en slags ubemandet automat med 12 kajakker og SUPs. Man bestiller og betaler for fartøjet via en app. Kommune meddeler sandsynligvis tilladelse til opsætning af kajakomat på et offentligt område, men det vides endnu ikke hvor. Ansøger skal derudover erhverve sig koncessioner til foretagendet.

Nyt om ringvejsbroen (Silkeborg Kommune): På nuværende tidspunkt forventes det ikke at der bliver helt lukket på et tidspunkt – der vil altid være mindst en passage åben for de sejlende. Broen forventes fortsat taget i brug ultimo 2023 (herefter fjernes den midlertidige sti). Der arrangeres d. 8.

juni 2023 et ”åben-hus” arrangement på byggepladsen, hvis Brugerrådet er interesseret i at se det hele lidt indefra.

I Viborg Kommune forventes Åpromenaden færdig til sommer, og der arbejdes på en ny teltplads ved Åpromenaden.

Som en del af et større anlægsarbejde graves Justesens Plæne i Randers Kommune op (stedet anvendes som stopsted for bl.a. udlejningssejladser). Det forventes at udlejerne fremadrettet vil kunne køre ned for at hente deres fartøjer.

Tour de Gudenå stopper ikke på Justesens plæne i år – stopsted bliver Randers Roklub. Dette skyldes bl.a. anlægsarbejdet og at DGI har overtaget arrangementet.

Ad 11) Eventuelt

Brugerrådet var positive overfor det nye tiltag med at inddrage en besigtigelse som en del af mødet – også selv om dette forlængede mødet. Det var i orden at placere besigtigelsen inde i selve mødet i stedet for fx efter.

Brugerrådet ønsker til det kommende møde at have et punkt, der tydeliggør hvilke sejladstyper, der er tilladt hvorhenne i Gudenåsystemet. Sekretariatet dagsordensætter.

Silkeborg Kommune blev opfordret til at sætte et skilt på ved sejladforbud ved Alø.

Næste møde i Brugerrådet for Sejlad på Gudenåen er 5. oktober 2023. Husk fortsat at indsende punkter til mødets dagsorden

Bilag 6

Til

Miljøminister Magnus Heunicke

25. maj 2023

Henvendelse om den store rekreative værdi af Naturstyrelsens ejendom Klostermølle v. Mossø

Klostermølle ligger i Horsens Kommune i den vestligste ende af Mossø og er en del af Gudenåsystemet. Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen vil med denne henvendelse gøre opmærksom på områdets rekreative værdier og offentlighedens adgang til området.

Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen har forstået, at Naturstyrelsen fremadrettet ikke har drift af bygninger som kerneopgave og er blevet bedt om at forberede bl.a. frasalg af Klostermølle via Freja Ejendomme.

Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen rådgiver bl.a. via Gudenåkomitéen de 7 Gudenåkommuner om sejladsområdet. Brugerrådet ser med stor bekymring på planerne om at frasælge Klostermølle, da Klostermølle for mange sejlende er ”navlen” i Gudenåsystemet. Teltpladsen på stedet fungerer desuden som ”nødhavn” for de sejlende, når blæsten rejser bølger på Mossø.

Formålet med denne henvendelse er gøre Ministeren opmærksom på vigtigheden af fortsat at sikre offentlig adgang til området og bevare området rekreative værdier ved at sikre:

- isætningssted for ikke-motoriserede fartøjer (incl. parkering og toiletadgang)
- teltplads (incl. toiletadgang m.v.)
- kulturformidling via oplysningstavler
- adgang til fugletårnet i tørreladen m.v.

Med baggrund i Klostermølles unikke placering i Gudenåsystemet og områdets store popularitet i øvrigt, opfordrer Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen kraftigt Ministeren til at overveje, om ikke Klostermølle skal forblive på statslige hænder.

Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen stiller gerne op til drøftelse om emnet på Klostermølle, hvis Ministeren har behov herfor.

Med venlig hilsen

Formand for Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen
Morten Horsfeldt Jespersen

Hvem er Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen

- Brugerrådet har til formål at rådgive om i spørgsmål om kommunalbestyrelsernes administration af bekendtgørelsen om ikke-erhvervsmæssige sejlads på Gudenåen reguleres af [bekendtgørelse nr. 148 af 24. februar 2016 om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers](#)
- Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen nedsættes af Gudenåkomitéen, og formanden for Brugerrådet er Sekretariatschefen for Gudenåkomitéen.

Komitéen følger via Brugerrådet udviklingen i den rekreative anvendelse af Gudenåsystemet og de vandnære arealer.

Medlemmer i funktionsperioden 2022 – 2025:

Danmarks Naturfredningsforening (Skanderborg)
Danmarks Sportsfiskerforbund
Dansk Forening for Rosport
Dansk Kano og Kajak Forbund
Dansk Ornitologisk Forening (Østjylland)
Foreningen af kanoudlejere på Gudenåen
Friluftsrådet
Langå Sportsfiskerforening & Gudenaasammenslutningen
Mossø Lodsejerforening
Naturstyrelsen (Søhøjlandet)
Randers Motorbådsklub
Silkeborg Fiskeriforening
Silkeborg Kajakklub
Silkeborg Motorbådklub
Silkeborg Sejlklub
Skanderborg Lystfiskerforening
Tange Roklub
Ulstrup Marina
Vestbirk Kano- og Fritidslaug
Ålauget GST og Gudenådalens Lodsejerforening

OBS: Naturstyrelsen er medlem af Brugerrådet, men er ikke medafsender på denne henvendelse til Miljøministeren

- [Hjemmeside: Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen](#)

Brugerrådet for sejlads

Bilag 7

Gudenåen i et sejladsperspektiv

Baggrund

Gudenåsystemet indbyder med sit lange forløb og mange små og store indskudte søer, til sejlads. Gudenåkomitéen skal jf. vedtægternes §3 følge udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer, og vurdere mulighederne for at tilgodese de forskellige interesser i den rekreative anvendelse af områderne.

I Gudenåsystemet reguleres den ikke-erhvervsmæssige sejlads af [bekendtgørelse nr. 148 af 24. februar 2016](#) og af regulativernes sejladsbestemmelser ([via dette link findes en oversigt over regulativer for den sejlbare del af Gudenåsystemet på Gudenåkomitéens hjemmeside](#)).

Der findes også erhvervsmæssig sejlads – Hjejleselskabets aktiviteter er nok blandt de mest kendte. Men private aktører tilbyder mange andre, forskellige aktiviteter på vandet fx kajakkurser, mindful roning, polterabendevents.

Herunder gives en kort introduktion til Gudenåsystemet i et sejladsperspektiv med fokus på den ikke-erhvervsmæssige sejlads.

Sekretariatets bemærkninger

Der foregår meget forskelligartet ikke-erhvervsmæssig sejlads, og der er forskel på hvorledes forskellige typer af sejlads kan finde sted, alt efter hvor i systemet man ønsker at sejle og hvad man ønsker at sejle med.

Ikke alle fartøjstyper er egnede alle steder i GudenåSystemet og nogle fartøjstyper er helt forbudte. Sejladsbekendtgørelsens §4 fastsætter, at ikke alle typer af fartøjer må søsættes i Gudenåsystemet (fx er vandscooter- og jetskisejlads forbudt) ligesom nogle fartøjstyper (som fx tømmerflåder) kræver kommunal tilladelse.

Desuden findes der lokale begrænsninger i regulativerne.

Hvor må man sejle?

Det kommer an på om det tilladte fartøj kan føres med motor eller ej. Sejladstypen opdeles pga. forskellige sejladsregler i 2 hovedkategorier: ”motoriseret sejlads” og ”ikke-motoriseret sejlads”:

Ikke-motoriseret sejlads må finde sted hele GudenåSystemet (på strækningen fra Tørring-Klostermølle dog kun i perioden fra 16. juni - 31. december og i tilladte fartøjstyper).

Motoriseret sejlads i Gudenåsystemet er tilladt i hovedløbet fra Mossø til Randers, i Skanderborg Sø samt i Nørreåen fra Gudenåen til Fladbro. På dele af denne strækning er motoriseret sejlads dog forbehold særlige grupperinger:

- Sejlads på den privatejede Tange Sø med motoriserede fartøjer kræver medlemskab af hjemmehørende klubber, beboerne omkring søen eller tilladelse fra Gudenaacentralen.
- Motoriseret sejlads på Gudenåen fra Ringvejsbroen øst for Silkeborg inkl. den vestlige 1/3 af Sminge Sø til en linje på tværs af Tange Sø ca. 1300 m øst for Ansbro er forbeholdt bredejere.

Hvor mange sejler og hvor meget sejles der?

De 2 hovedkategorier ”motoriseret sejlads” og ”ikke-motoriseret sejlads” kan begge underinddeles i turistsejlads (udlejningssejlads); privatsejlads og organiseret sejlads (fx kano og kajakklubber). Der findes imidlertid ikke et samlet overblik over hvor mange fartøjer, der findes i Gudenåsystemet eller hvor meget sejlads, der foregår.

Sejladsbekendtgørelsens § 7-10 pålægger Gudenåkommunerne at føre en registreringsordning for motoriserede fartøjer (løst via sprogversioneret, fælleskommunal registreringshjemmeside www.sejladspaagudenaen.dk) og af udlejningsfartøjer (løst via fælleskommunal koncessionsordning). Horsens og Hedensted kommuner skal tillige føre en registreringsordning af hjemmehørende og af gæstesejlende ikke-motoriserede fartøjer. Administrationen af sidstnævnte registreringsordning blev som følge af beslutning i Gudenåkomitéen d. 23. juni 2017 lavet til en fælles IT-løsning (start 2019) som administreres af Gudenåkomitéens Sekretariat. Fælles for registreringsordningerne er, at antallet af fartøjer registres. Kun for udlejningssejlads foretaget på baggrund af langturskoncessioner registreres, hvor meget sejlads fartøjerne genererer i form af sejldage (se mere herunder).

Private ikke-motoriserede fartøjer i systemet fra Mossø til Randers føres der ikke et centralt register over, ligesom der heller ikke findes en samlet oversigt over ikke-motoriserede fartøjer tilknyttet kano- og kajakklubber, spejderforeninger, grejbanker, naturvejledere og den erhvervsmæssige sejlads, samt hvor meget sejlads disse fartøjer genererer.

Sejladsbekendtgørelsens § 12 pålægger Gudenåkommunerne at administrere en tilladelsesordning for udlejningsvirksomhed (løst via fælleskommunal koncessionsordning med tilhørende IT-system, i daglig tale ”GudenåSkyen”). I denne tilladelsesordning er der en indberetningsforpligtigelse på sejladsmængden for langturssejlads foretaget af udlejningsfartøjer.

Uagtet det totale sejladstryk i GudenåSystemet som beskrevet ikke er kendt, og geografiske forskelle i andelen af udlejningssejlads i relation til privat, organiseret sejlads og erhvervsmæssig sejlads eksisterer, antages sejladstrykket fra langtursudlejningssejladsen i GudenåSystemet overordnet set at udgøre en mindre del af det totale sejladstryk på den del af Gudenåen, der ligger nord for Klostermølle. Syd for Klostermølle fylder udlejningssejladsen omvendt mere.

Bilag 8

Listen er forventeligt ikke udtømmende	Observeret	Ønsket	Fremtiden?	Kræver tilladelse	Forbudt
Badedyr/luftmadrasser		x			(x)
E-foil		x			x
Faldskærmssejls					x
Fiskeflyderinge	x				
Fiskeponton	x				
Flyboard (opvisning)	x				
Gummibåde	x				
Helikopter"drop"	x				
Hjuldamper (og andre færger)	x				
Husbåde		x			
Hydrobike/schillerbike	x				
Jetski					x
Joller	x				
Kabelfartøjer		x			
Kajak	x				
Kano/kajak hybrid	x				
Kanoer	x				
Kite surfing				x	
Kitefoil				(x)	
Luftpudefartøjer			x		
Motorbåde og motorjoller	x				
Packkrafts (oppustelig båd)	x				
Parasailing					x
Pedalbåde	x				
Pedalcykel			x		
Pedalkajak	x				
Rib	x				
Saunabåde	x				
Schwimmwagens	x				
Sejlbåde og sejljoller	x				
Sumpbåde			x		
SUP	x				
Tømmerflåder	x			x	
Ubåde			x		
Vandflyver		x			
Vandscooter		x		x	
Wakeboard (kabelpark)		x		((x))	
Windfoil	x			(x)	
Windsurfing	x			(x)	
Windfoil	x			(x)	
Wingsurfing	x			(x)	

(x): "foil" er en anordning til at sætte under et fartøj, der kan løfte det op af vandet. Ordet findes ikke i [Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejls og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers](#) (sejlsbekendtgørelsen)

((x)): sejlsbekendtgørelsen nævner "planende aktiviteter efter motorbåd" - i en kabelpark findes motoren på land/oppe i luften

Bilag 9

Forsvarsværk mod Gudenåen klar

NIVEAUET OVENFOR STIEN OP MOD KROEN ER BLEVET HÆVET BETRAGTELIGT. NÅR GRÆSSET ER KOMMET FREM VIL KLIMASIKRINGEN TAGE SIG ENDNU MERE HAR-

Svostrup Kro har hævet arealet mellem kroen og åen med op til 1,2 meter. Sikringen skulle være rigeligt til selv ekstrem vandstigning i Gudenåen

TEKST: ADAM HAFF

FOTO: MARTIN BALLUND

SVOSTRUP Svostrup Kro har nu fået bygget et stort forsvarsværk mod Gudenåen.

Efter flere års problemer med indtrængende vand og bekymringer, har kroejerne Kathrine Leth Nielsen og Dragan Sljivic sikret den historiske kro.

- Vi har kæmpet med vandet i mere end tre år, og nu kan vi endelig slappe mere af. Det er en kæmpe lettelse, men også lidt mærkeligt. Vi kan næsten ikke tro det, siger Dragan Sljivic.

Der er blevet kørt 2300 tons fyld på arealet mellem åen og kroen. Tidligere var der tale om at bygge et dige. Men det blev droppet. I stedet er haven, der skrånede ned mod åen, blevet hævet med mellem cirka 35 centimeter og op til 120 centimeter på de mest udsatte steder.

- Hvis man byggede et dige, så ville det skygge for udsigten. Det var ikke en mulighed, for det er også vigtigt, at gæsternes oplevelse af den smukke natur er uforandret, siger Dragan Sljivic.

Forsvarsværket er bygget op af jord og ler. Leret er svært gennemtrængeligt for vand. Øverst er lagt et jordlag.

Et terræns varierende højde angives i meter over havet - i såkaldte koter. Kroen er nu garderet mod de mest ekstreme vandstigninger. Stigninger, der forekommer så sjældent, at man definerer dem som en 100-årshændelse.

- Ifølge beregningerne vil vi ramme en 100-årshændelse, hvis vandet når op i kote 19,20. Vi har så fået lagt yderligere en halv meter oven på. Så vi skulle være godt sikret nu, siger Dragan Sljivic.

Flere års planlægning

Det har krævet mange møder og års planlægning i samarbejde med rådgiveren Sweco og entreprenøren Christians Anlæg at nå frem til den bedste løsning for kroen.

- Vi har jo ikke kun problemet med vandet fra Gudenåen. Vi får også vand fra området bag kroen, opstigende vand fra undergrunden og så den regn, der falder på vores grund. Vi har derfor måtte have en klimaløsning, der er skræddersyet til netop vores beliggenhed og vores gamle hus, siger Dragan Sljivic.

De seneste måneder er der ikke kun kørt mange tons materiale på grunden. Der er også blevet lagt 270 meter drænrør og 140 meter regnvandsledning til borttransport af opsamlet vand. Drænrørerne er lagt hele vejen rundt om kroen og de har en ekstrastor diameter på 25 centimeter. Der er også etableret seks rensebrønde mellem drænrørerne, sandfang og en stor pumpebrønd, hvorfra vandet pumpes væk og ender i åen. Pumpen har en kapacitet på 4500 liter vand i minuttet. Noget mere end et brusebad, der afhængig af spare-indstillinger bruger i omegnen af 10 liter i minuttet.

Et stort beløb

Nu skal der sås græs. Og der udestår også installation af pumpen og besøg af teknikere de næste par uger. Så er alt klar til det næste skybrud.

Det vil kroparret nøje følge, for den valgte løsning indebærer, at noget af det vand, som falder på grunden har sværere ved at trænge væk. Anlægget skal derfor justeres en smule i takt med at kroejerne gør sig nye erfaringer. Forsvarsværket har kostet lidt over to millioner kroner.

- Det er et stort beløb, som vi har lånt i banken. Så vi har foreløbig ikke råd til at få anlagt en legeplads til børnene. Den må komme senere. Men det skal nok gå, for vi har heldigvis stadig mange gæster på kroen, siger Dragan Sljivic.

Et fuldt dækkende græstæppe bliver prikken over i'et - en fysisk markering af det årelange vand-mareridts ophør.

- Det tager selvfølgelig lidt tid, før græsset er helt på plads. Men vi kan jo vande det, hvis det trænger.

- Det er jo ikke vand, vi mangler her på stedet, siger Dragan Sljivic med et smil.
